

השוחרט פרק שני חולין

לד.

עין משפט נר מצוה

פח א מיי פ"ח מהל
לכות הנומלה ה"י
ופי הל"ד והל"י ופי'
הלכה ה'
פ"ח ב מיי ס"ס פ"י הל"ג:
צ א מיי ס"ס פ"ח הל"ג:

רבינו גרשום

הקדש בידים מטואבות:
ולוקמה בחולין שנעשו על
טהרת תרומה כו. כלומר
ולוקמה מתניתין דאין
נאכלין בידים מטואבות
בחולין שנעשו על טהרת
תרומה ור' יהושע כלומר
דהא מודי בחולין שנעשו
על טהרת תרומה דאית
בהו שלישי: לא סלקא
דעתך דקמיני בשר. כלומר
השוחט בהמה היה ועוף
ההוא בשר: אין בשר
בבשר מיחלף. כלומר
א"כ שאין היה בקדשים
גורמין היה אטו בהמה
דאיתיה בקדשים אבל
בשר בפירו לא מיחלף
ואי בתרומה היאך גורמין
בשר אטו פירו: מאן
כלורא רבה בר בר חנה.
כלומר דרבה בר בר חנה
סבר לר' יהושע חולין
שנעשו על טהרת הקדש
לית בהו שלישי דרבעין
למטו בסוף ההלכה: א"ל
ר' אליעזר לר' יהושע
מצינו שהאכל חמור
הוא דאינו מטמא אלא
אבית הבליעה: אלא
מצינו שהאכלין חמור
הוא האוכל דאילו אוכל
בכביצה. כלומר דאילו
אוכלין מטמאין בכביצה
כו: אלא שני שני למה.
כלומר לדברך שאתה
אומר שהאכלין חמור מן
האוכל לפיכך האוכל אוכל
ראשון אינו אלא שני אלא
האוכל אוכל שני למה הוא
שני כמורו הוא לדברך
אין חמור אוכל כאוכלין:
א"ל מצינו שהשני עושה
שני ע"י משקין. כלומר
שאם נגעו משקין באוכלין
שניים הרי הם כמורו:
משקין נמי תחלה (הא)
[הו] דנתן כל הפוסל את
התרומה כו. ואיהו דבר
הפוסל את התרומה זהו
שני ועושים משקין תחלה:
חזן מטבול יום כלומר
שטבול יום פוסל תרומה
ואין עושים משקין תחלה:
ועוד שלישי שני למה.
כלומר לדברך שאתה
אומר שהאכלין חמור מן

מאן חבריא רבה בר בר חנה. לא ר"ל רבי אלעזר לעיל ללא
הוא קרי ליה חצריא דרבו הוה כדאמר בפ"ק דצ"ק (דף יא):
וביש נוחלין (ב"ב דף קכח). דאמר עולא אמר רבי אלעזר הלכה
גזיין מן העבדים אכל קשיא אמאי לא קאמר עולא רבותי אומרם
וגראה דרבי אלעזר לא קאמר לעיל
יותר אלא הכא בחולין שנעשו על
טהרת קדש עסקינן והש"ס הוא
דמסיים ודלא כרבי יהושע:
ואובב עד דאבבא חצי פרס.
א"ע"ג דמפרש ר"ת דבי"ח
דבר גזרו על אדם האוכל כביצה
שיהא טמא מ"מ מיימי ראייה מפסול
גוייה שהיה מתחלה בחצי פרס:
טומאה משיעורין לא גמרין.
תימה הרי מנינו נבלת
צהמה דמטמאה ואוכלה טמא אלמא
מאכל חמור מן האוכל: **שני שני**
למה. דא"ע"ג דאיכא למיגזר דצהדי
דאכלי אוכלין טמאין שדי לפיו משקין
(ט) דמעשר מ"מ אי לאו דלשכתן
בעלמא שני דעביד שני לית לן למיגזר
ללא להו מילי דרצנן חוכא ואיטולולא:
מצינו שני עושה שני ע"י משקין.
וא"ת ואמאי לא קאמר
ע"י ספר דאמרין בפ"ק דשבת (דף
ד) דהוי מ"מ דבר וידים הצאות
מחמת ספר נמי פוסלות תרומה
כדאמר מהם וי"ל דלא צני לאתוי
אלא ממאכל דעביד מאכל אחר שני
דומיא דמאכל דעביד אדם שני ועוד
דהא דספר עביד דידים שניות וגם
פוסלות את התרומה לר' משום
טומאה אלא משום חומרא:
משקין תחלה נמי הוו בדתנן
וכו. לא צא להקשות
שכמורו יעשה האדם ראשון דלמה ש
לו להיות ראשון אלא רצה לומר דהא
דעביד שני היינו דווקא ע"י משקין
שהן תחלה ול"ג מה שכתוב בספרים
אמר ליה רבי יהושע שאני משקין דעלוים לקבל טומאה דמי"מ לא
תירך כלום: **אף אני לא אמרתי בו**. י"מ כי מהכא דיין דחצריא
סברי

בחולין שנעשו על טהרת תרומה ורבי יהושע
לא ס"ד דקתני בשר דאי בתרומה בשר מי
איכא אלא מאי בקדשים היה בקדשים מי
איכא בשר בבשר מיחלף בשר בפירו לא
מיחלף אמר עולא חבריא אמרין בחולין
שנעשו על טהרת הקדש ודלא כרבי יהושע
ואנא אמינא רבי יהושע היא ולא מיבעיא
קאמר לא מיבעיא חולין שנעשו על טהרת
קדש דחמור דאית בהו שלישי אלא אפילו
חולין שנעשו על טהרת תרומה נמי אית בהו
שלישי מאן חבריא רבה בר בר חנה היא
דאמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן מאי אהררי
רבי אליעזר ורבי יהושע להרדי אמר לו ר"א
לרבי יהושע מצינו אוכל חמור מן האוכל
דאילו נבלת עוף מהור בחוץ לא מטמא
ואילו אוכלה מטמא בגדים אבית הבליעה
ואנו היאך לא נעשה אוכל (ט) כמאכל ורבי
יהושע מנבלת עוף מהור לא גמרין דחידוש
הוא אלא מצינו שהמאכל חמור מן האוכל
דאילו מאכל בכביצה ואוכל עד דאכיל
כחצי פרס ואנו היאך נעשה אוכל כמאכל
ור"א טומאה משיעורין לא גמרין ועוד
לדברך שאתה אומר על ראשון שני יפה אתה
אומר שני שני למה אמר לו (ט) מצינו שהשני
עושה שני ע"י משקין אמר לו והא משקין נמי
תחלה הוו דתנן: **כל הפוסל בתרומה**
מטמא משקין להיות תחלה חוץ מטבול
יום ועוד שלישי שני למה אמר לו אף
אני לא אמרתי אלא בתרומה יטמאה

טומאה
נקט רבי יחיאל. דקביצה ליה דדוקא
אליעזר ורבי יהושע להרדי. מה השיבו זה לזה איש על דברי חבירו:
מנינו שהאוכל חמור מן האוכל. האדם האוכל המאכל חמור מן
המאכל: **היאך לא נעשה אוכל** (ט) כמאכל. האוכל אוכל ראשון לא
הסמרים היא מטמאה האדם עד שהוא מטמא בגדיו וכל שאר טומאות מטמאות בגדיו ואין מטמאות צבית הסמרים הלכך גזרת הכתוב
היא ואין למדין הימנה ור"א סבר למדין: **אלא מנינו שהמאכל חמור מן האוכלו דאילו המאכל**. א"קבל טומאה כביצה (ט) אוכלין טמאין
שנעשו בו: **ואדם האוכל**. אוכלין טמאין אינו טמא אלא כ"כ אכל חצי פרס דנתן שיעורין (דף פג): ותלי חזיה הפוסל את הגוייה את צ'
צביצה: **טומאה משיעורין לא גמרין**. דשיעורין מילתא צאנפי נפשיה היא ולאו משום חומרא קולא אלא אוכל דמטמא כביצה כן שיער
בו הכתוב מכל האוכל אשר יאכל [ויקרא יח] ואמרין יצ"פ דיומא (ב.ב) אוכל הנאכל צבת אחת ושיערו חממים אין צבת הצלעיה מחזיק יותר
מצינת תרנגולת ופסול גוייה כחצי פרס הכי תקון רבנן: **ועוד לדברך**. שאתה למד טומאה משיעורין לעשות מאכל חמור מן האוכל
מה שאתה אומר האוכל אוכל ראשון נעשה שני יפה אתה אומר אלא שני שני למה: **אמר לו מנינו**. שאוכל שני עושה את חבירו שני:
ע"י משקין. אם נגע אוכל שני באוכל שהמסקה טופח עליו נעשו משקין תחלה כדקתני ואילו כל הפוסל את התרומה מטמא משקין
להיות תחלה וחזר המסקה ועשה האוכל שני וכיון דאשכחן ע"י משקה דשני עושה שני בשום דוכתא מחמרין גבי אדם האוכלו למהוי
כותיה דאכילה חמירא ממנוג: **וא"ל**. ר"א אי ממסקה ילפינן תחלה נמי צבית למיעצדיה להאי אדם כי היכי דמסקה נעשה ראשון. ורבי
יהושע לא יליף מן המסקה דהתם חומרא דמשקין הוא שעלוין לקבל טומאה אלא מן האוכל יליף: **חזן מן הטבול יום**. דאי קבל
טומאה מינה וט"ג דפסיל בתרומה לא עביד משקה ראשון: **אף אני לא אמרתי**. האוכל אוכל שלישי נעשה שני: **אלא**. כלומר
של תרומה כלומר בחולין שנעשו על טהרת תרומה וכדאמר רבי יהושע כהדיא לעיל [ג:] וכיון דעל טהרת תרומה נעשו עבדי לאוכלין
שני: (ט) **מנינו שהתרומה של תרומה טומאה היא אלא הקדש**. כדאמרין (ט) בחומר בקדש (תגינה דף קי): בגדי אוכלי תרומה מדרס לקדש
אלמא אין שמירת תרומה חשיבא שמירה אלא הקדש דהא מדרסות לגבי תרומה מטמאין ואפילו בחולין דהא טומאה דאורייתא היא
והאוכל תרומה נשמר הוא מן המדרס ואפ"ה לגבי קדש לא חשיבא שמירה וחיישינן שמא יצבה עליהן אשמו ונה ה"ג שלישי דתרומה
לגבי קדש מספקינן ליה בשני הלכך האוכל שני לקדש שמוני שני עושה שני ע"י משקין. מדקאמר רבה בר בר חנה דאוצריה ר"א לרבי
יהושע שלישי שני למה אמר אף אני לא אמרתי כו' ש"מ דהא דקתני צביתיה דרבי יהושע בחולין שנעשו על טהרת תרומה ה"ק צאלו
חולין יש שלישי שנעשו על טהרת תרומה ועלה קאמר אף אני לא אמרתי דדוקא קאמר ולא רבותא דלי טעמא היכי צביתיה דאמר
באין חולין הוא נעשה שני לקדש בחולין שנעשו על טהרת תרומה ומשום דטהרתה טומאה היא אלא הקדש ולעולם שלישי בחולין
שנעשו על טהרת הקדש איכא מאי קא מותבי ליה ר"א שלישי שני למה הא אשמועין רבי יהושע טעמיה. ועולא דאמר לעיל דרבי יהושע
בחולין שנעשו על טהרת הקדש נמי אית ליה שלישי סבר דהא דקתני צביתיה דרבי יהושע בחולין שנעשו על טהרת תרומה טעמא
הוא דייבי צביתיה דבחולין דטהרת תרומה הוא דאמרין נעשה גופו שני לקדש משום דטהרתה טומאה היא אלא הקדש אלא לא
בחולין דטהרת הקדש ולעולם אשמועין דיש שלישי אשמועין על טהרת תרומה וכ"ש צביתיה על טהרת הקדש והאי מהדרי ליה לא שמיע ליה
דאינו לא צביתיה ולא צביתיה מה שהשיבו זה לזה אלא רבה בר בר חנה שמיע ליה מרביהו (א"כ) לא אמרתי לא היו צברים
מעולם דלרבי יהושע צביתיהו קאמר דנעשה גופו שני לקדש וטעמא משום דטהרת שניהם צין נעשין על טהרת תרומה וצין צביתיה על
טהרת הקדש טומאה היא אלא הקדש והאי דקתני לעיל בחולין שנעשו על טהרת תרומה רבותא אשמועין דאפילו צבתי איכא שלישי:

(א) ג"ח כהולל. רש"י,
(ב) ענין תוס' שבת ד' ד"ה
רבי יהושע. (ג) ופירש"י פ"ח
מ"ז פסחים ד' ד' (ד) ש"ך
עוד דף ג' ג' (ה) ע"כ
ש"ך ג' ג' (ו) ז"ל כהולל.
רש"י (ז) ע"ין ש"א, (ח) ז"ל
באין דורשין. (ט) מן "האי"
מהדרי ליה" עד "מרביה"
לימא כס"א.

הנהרות הב"ח
(א) ר"ש ד"ה אלא וכו'
מאובלין: (ב) תוס' ד"ה
שני וכו' שדי לפיו משקין
דתרומה מ"מ לא לאו:
מוסף רש"י
כל הפוסל בתרומה. כל
הני דמיימין צדק יציאת
השבת (יג): גבי שמונה
עשר דבר שגורו עליהם
תורת שנים לפסול את
התרומה. מטמא משקין.
אפילו חולין. להיות
החלה חוץ מטבול יום.
פוסל לתרומה מן המורה
וגזירת כמור הוא. ומ"מ
אי קבלה טומאה דדייה ולא
גזרו ביה לעשות משקין
תחלה. דלחן דבני מורה
לרבינו חזקן. ועל
דמשקין עלולים נעשו
טומאה. ומה היא עלתמן
שקבלין טומאה שני
בכהו. גזרו עלתמן חזק
הרבה שהיו כהנים מהרין
לשומין (פסחים ד' ד').

שיטה מקובצת
אן אבל בטהרת תרומה
יכול להתפסן ונתפסין:
ומיתבא אילמא מותני כו'
עד סוף הדבור נרשם עליו:
גבי' שלא נמצא כס"י:
אמר עולא חבריא
אמרין כדאמר' דמתני'
דקתני שני עושה שלישי
בחולין: [א] דאילו המאכל
מקבל טומאה מכביצה
אוכלין: [ז] ואמר' בפי
תרא דיומא אוכל הנאכל:
[ח] ולעולם אשמועי' דיש
שלישי בחולין שנעשו על
טהרת תרומה: